

jet, derved traadte tydeligere frem som saadan — med andre Ord, den hele Forholdsregels politiske Betydning vilde da blive meget bedre erkjendt, og der kunde da ikke være Tvivl om denne Lovs egentlige Betydning; thi, trods Alt, hvad der kan siges af Uæfekte herom, maa det dog ansees for meget tvivlsomt, hvilke Consequenter man vil søge at udlede af den, saalænge det saa at sige ikke er slaaet fast i Loven selv, at Fæstet paa Domainerne skal behandles anderledes, end Fæstet i Almindelighed kan behandles. Imidlertid har man, ved den Overvægt af Stemmer, hvormed Thinget har udtalt sig for Fleertallets Forslag, ikke troet, at det kunde nytte paany at komme frem med Minoritetens oprindelige Forslag. Der er derimod af en Deel ærede Medlemmer, som en Modification af dette, stillet det Forslag, at man skulde gjøre Forskiel mellem det gamle Krongods og det nye Krongods, og jeg, saavel som det andet Medlem af Udvalget, som var i Minoriteten, have sluttet os til dette Ændringsforslag. Jeg har imidlertid hørt, at den ærede Finanzminister heller ikke billiger dette Forslag; og hvilken Skjæbne det efter denne Udtalelse vil faae her i Thinget, kan neppe forekomme tvivlsomt; men jeg skal imidlertid dog ingenlunde derved lade mig afholde fra at udtale den bestemte Grund, som jeg har til at tiltræde det. Jeg lægger mindre Vægt paa, hvad der kan siges for eller imod, at de ældre Anordninger ogsaa skulle refereres til det nye Krongods; de ældre Anordninger have ikke givet noget Retstray til Fæstebønderne paa nogensomhelst Domaine, derom have Alle, som have udtalt sig herom, været enige. Det er mig altsaa mindre magtpaaliggende, hvorvidt der er Grund til at antage, at de ældre Anordninger, og ogsaa Resolutionen af 1ste Juli 1846 skulde have Anvendelse paa det saakaldte nye Krongods. Jeg erkjender selv gjerne, at Udskiltigt taler for, at Resolutionen af 1ste Juli 1846 er anvendt paa det nye Krongods, skjøndt jeg tvivler om, at dette kan siges ofte at have fundet Sted. Men Aarsagen, hvorfor jeg mener, at der i alt Fald bør gjøres Forskiel mellem det gamle og det nye Krongods, hænger aldeles sammen med min hele Anskuelse af Fæsteforholdene og med min Anskuelse af,

hvorledes dette Forhold, naar man ikke vil tilfødsætte alle Retfærdighedshensyn, baade paa den ene og den anden Side bør ordnes. Jeg kan nemlig ikke paa nogen Maade erkjende, at Fæstebonden har Nogetsomhelst, som kunde kaldes eller som blot ligner Medieendomsret til Fæstestedet, — det er den Anskuelse, jeg har, og om hvors Rigtighed jeg ikke kan undlade at holde mig fuldkommen overbevist; saalænge ikke ganske andre og for mig — hvad jeg ogsaa vil tilstaae — aldeles uventede Dplysninger end de, som jeg har, fremkomme. Men paa den anden Side kan jeg heller ikke nægte, at Billighed i hvi Grad taler for, at de Fæstefamilier, der, som den ærede Taler sagde, have dyrket Jorden i deres Ansigt's Sved, eller have gjødet Eiendommene med deres Sved i en lang Række af Aar, ogsaa af Eiendomsbestøderne fortjene et billigt Hensyn (Tscherning: Hør!). Det er mig paa en Maade kjært, at den ærede Rigsdagsmand siger „Hør!“; det overrasker mig imidlertid paa den anden Side; thi det er, som om denne Udtalelse fra mig enten var ham ny eller uventet (Tscherning: Hør!), og dog tider jeg, at hverken det ene eller det andet kan være Tilfældet (Hør!). Jeg gaaer derfra ud, at Fæstebonden har et stort og billigt Krav paa at behandles billigt (Hør!) og at det er en smuk Indretning, der vidner om vore Sæders Æreenhed og for den Aand, der hidtil har bestaaet i Folket, at der ogsaa paa de fleste Steder er blevet taget et saadant Hensyn til Fæstefamilierne, og at, jo længere en Familie har studeet paa et Sted, desto sjeldnere, og desto aldeles particulare Grunde maatte der være til at forbigaae denne Fæsters Afkom, naar ved den Nærverendes Død Stedet blev fæsteledigt. Men jeg troer netop ogsaa af denne Grund, at Eiendomme, der i lang Tid have været i Statens Besiddelse, skulle behandles paa en anden Maade end de Eiendomme, hvor Statens Besiddelse er om ikke ganske, saa dog temmelig ny (Hør!). Naar det næsten fra alle Sider er indrømmet, at der er Grunde nok til, at Staten, som Besidder af Jordegods, skal behandle sine Fæstere endnu mere humanit og endnu mere billigt, end det i Almindelighed kan ventes af Private, uagtet man ikke kan eller vil benægte, at Humanitet og Billighed